
Kyrkomötet
Kyrkostyrelsens skrivelse 2019:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2018

Kyrkostyrelsen överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 14 maj 2019

Antje Jackelén

Helén Ottosson Lovén

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen läggs årsredovisningen för Svenska kyrkans nationella nivå 2018 fram. Skrivelsen består dels av *Årsredovisning 2018 för Svenska kyrkans nationella nivå* i särskilt tryck och dels bilagan *Resultatrapport 2018*. Till skrivelsen läggs också *Hållbarhetsredovisning 2018 för Svenska kyrkans nationella nivå* fram.

Innehåll

1	Förslag till kyrkomötesbeslut	3
2	Årsredovisning 2018 för Svenska kyrkans nationella nivå	3
3	Hållbarhetsredovisning 2018 för Svenska kyrkans nationella nivå	4
	Bilaga Resultatrapport 2018	5
	Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll.....	29

1 Förslag till kyrkomötesbeslut

KsSkr 2019:2

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa årsredovisning samt resultaträkning och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2018,
2. bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

2 Årsredovisning 2018 för Svenska kyrkans nationella nivå

Enligt särskilt tryck.

3 Hållbarhetsredovisning 2018 för Svenska kyrkans nationella nivå

Enligt särskilt tryck.

Verksamhet som denna rapport avser omfattar områdena *Stödja utveckling av församlingslivet, Utbilda för tjänst i Svenska kyrkan, Bidra till samhällsutvecklingen, Värna och utveckla relationer med kyrkans omvärld, Samordna och utveckla internationell mission och diakoni, Stödja och utveckla administration och förvaltning, Reglera inomkyrkligt, Utjämning och finansförvaltning, Styrning och ledning samt Internt stöd.*

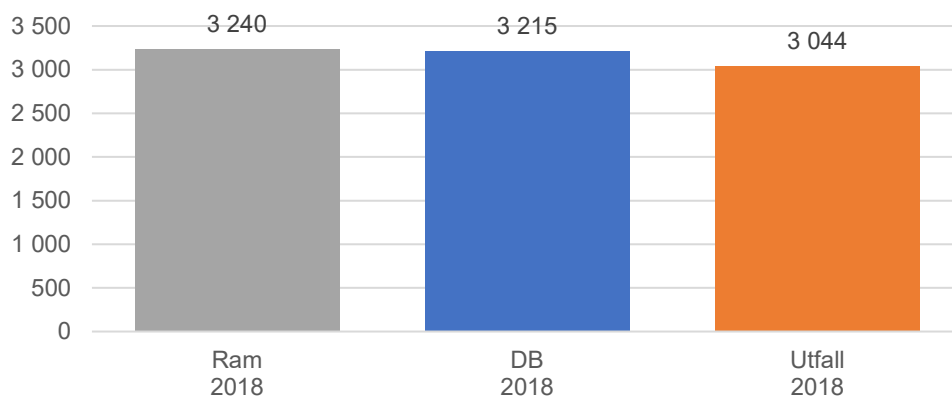
De verksamheter och resultat som lyfts fram och beskrivs i text under de olika verksamhetsområdena utgör enbart exempel på angelägna områden under året. Den kontinuerliga verksamheten och andra utvecklingsarbeten ryms inte i skrivelsen. Denna rapport bör läsas tillsammans med övriga delar av skrivelsen, i särskilt tryck.

Samtliga belopp i skrivelsens tabeller anges i miljoner kronor, mnkr, där inte annat anges och avrundningsdifferenser kan förekomma. I tabellerna per verksamhet, redovisas intäkter och kostnader. Resultaten i tabellerna visar nettokostnaden, dvs. den kostnad som finansieras av avgifter för gemensam verksamhet och avkastningen från finansförvaltningen.

Årets resultat uppgår till minus 26 mnkr. Det är 155 mnkr lägre än budget och 647 mnkr lägre än föregående års utfall. Avvikelsen beror på det låga finansnettot som är resultatet från kapitalförvaltningen. Förlusten dämpas av att verksamhetens resultat är bättre än budgeterat.

I diagrammet nedan visas totala kostnader i jämförelse med planerade kostnadsramar. Ram 2018 är den av kyrkomötet beslutade kostnadsramen och DB 2018 är den av kyrkostyrelsen beslutade detaljbudgeten.

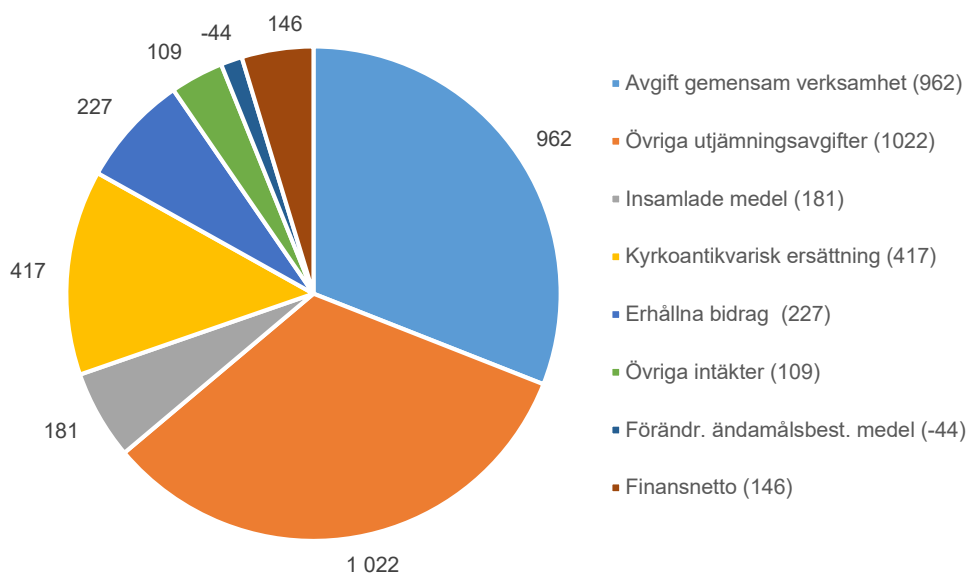
Diagram 1. Kostnadsram utfall 2018 i jämförelse med planerade kostnadsramar

Kostnadsramen för utfall 2018 uppgår till 3 044 mnkr, vilket är 171 mnkr lägre än i detaljbudget och 196 mnkr lägre än i rambudget.

Skillnaden mellan kostnadsramen för detaljbudget och rambudget förklaras främst med att det i detaljbudgeten är i minskade kostnader för anslag för den internationella verksamheten samt minskade kostnader för GIP-bidrag efter ny bedömning av förväntad faktisk användning. I detaljbudgeten ökades däremot externa kostnader för arbetet med anpassning till den nya dataskyddsförordningen. I följande tabeller finns endast jämförelse med detaljbudget.

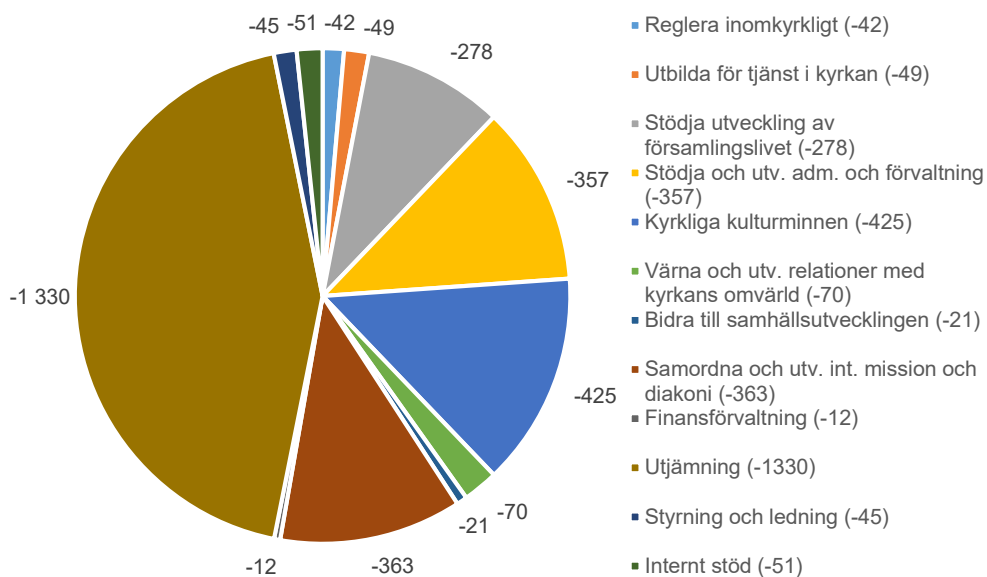
Diagram 2. Fördelning totala intäkter år 2018

De totala intäkterna inklusive finansnetto uppgår till 3 018 mnkr, vilket är 325 mnkr lägre än budget. Skillnaden förklaras främst av lägre intäkter från kapitalförvaltningen.

Den internationella verksamheten avsatte 44 mnkr till ändamålsbestämda medel vilket förklarar den negativa posten i diagrammet.

Diagram 3. Totala kostnader år 2018 fördelade per verksamhet

De totala kostnaderna år 2018 uppgår till 3 044 mnkr. Detta inkluderar kostnader för fastighetsfinansiering och satsningen *Dela tro – dela liv*.

I det följande redovisas ett urval av verksamhetens insatser och resultat i enlighet med den verksamhetsinriktning kyrkomötet tidigare beslutat om.

Lärande och undervisning

En genomgripande flerårig satsning på lärande och undervisning har startat under året för att stärka det arbete som görs lokalt. Tillsammans med stift och församlingar planeras insatser för att stärka kunskapen om kristen tro hos individer, grupper och i resten av samhället och ge förutsättningar till fördjupning i komplexa frågor som berör grundläggande värden.

Programmets uppgift är att samla, tillgängliggöra och bidra till utveckling av det arbete som redan pågår i landet. Till gudstjänster och aktiviteter kommer de som aktivt söker sig till församlingen, men många människor möter kyrkan i andra sammanhang. Inte minst har digitala kanaler blivit allt viktigare arenor för kontakt, information och samtal om kristen tro. Rösterna i det offentliga samtalet hörs också av många.

Samverkan sker mellan nationell nivå, stift och församlingar för att arbetet med lärande och undervisning ska bli tydligare och mer systematiskt. Här ingår att inventera pågående arbete, organisera och tillgängliggöra det material som finns och vid behov ta fram nytt material.

En digital plattform ska ge allmänheten tillgång till en bred och djup förståelse av kristen tro i enlighet med Svenska kyrkans teologiska tradition.

Därtill planeras insatser som bidrar till att Svenska kyrkan blir mer delaktig och synlig i det offentliga samtalet om religion, livsfrågor, etik och värderingsfrågor, med syfte att höja kunskapen om kristen tro i vid mening.

Kyrkostyrelsens satsning på kyrkans undervisning och mission för alla åldrar, *Dela tro – dela liv*, som inleddes 2012, har varit ett bidrag till församlingarnas långsiktiga planering i sina undervisningsansvar för ett livslångt lärande. Denna satsning har fasats ut under 2018 men erfarenheterna kommer att bidra in i det fortsatta arbetet med lärande och undervisning.

Kommunikationsstöd

Stödet till stift och församlingar har inneburit systematiskt arbete på intranätet och genom att nyhetsbrevet *Gemensam kommunikation* har utvecklats. De digitala verktyg som erbjuds stift och församlingar har marknadsförts med målet att få fler användare. Det är dock för tidigt att se resultat. Annonsverktyget *Print on demand* bytte namn till *Mallverktyget* och har renodlats. Startsidan för svenskakyrkan.se har gjorts om för att bättre svara mot besökarnas behov. Det stora sökfältet tonas ner och startsidan kommer att lyfta fler delar av Svenska kyrkans verksamhet. Lansering sker i februari 2019.

En mindre utredning har gjorts om kommunikation på framför allt minoritetsspråk, men även för andra språk. Utredningen har utmynnat i en handlingsplan som nu genomförs och exempelvis innebär att sidor på Svenska kyrkans externwebb översätts till de samiska språken. Som ett led i att utveckla den flerspråkiga kommunikationen översattes allhelgonasatsningen *Första hjälpen vid sorg* till elva språk.

Under året har en insats gjorts för att ge hjälp åt den som söker sanningen om Svenska kyrkan i frågor där osanningar sprids, *Gå till källan*. I sociala medier florerar varje dag felaktiga uppgifter om Svenska kyrkan som till sist, om de inte motverkas, ses som en sanning då det så ofta upprepas. Det kan röra vårt förhållningssätt till islam, könsneutrala pronomen och israel-palestinafrågan. Sidan är levande och nya frågor tillfogas när de blir aktuella.

Kommunikation som mission

Utbildningsstatsningen *Kommunikation som mission*, som sker i samarbete med stiftet, har genomförts som planerat tillsammans med sex pilotförsamlingar. Inspirationsföredrag har hållits i så gott som alla stift och material för olika workshops har tagits fram. Projektet har löpt enligt plan 2018 och vissa fysiska möten har ersatts med digitala och tryckt material har ersatts med digitalt eller egna utskrifter.

Sociala medier

Ett pilotprojekt med syfte att öka Svenska kyrkans pastorala närvaro på nätet genomfördes så långt det var möjligt från nationell nivå under året. Därefter togs beslutet att låta projektet vila under 2019, eftersom de stift som skulle delta i projektet inte fullt ut lyckats rekrytera präster till projektet.

Arbetet med livesändningar på Facebook har utvecklats under 2018. Redaktionen har sänt från olika ställen samt stramat upp formatet för att lättare kunna jämföra och utvärdera. I december livesändes det från en församling för första gången.

En animerad film som svar på frågan *Varför firar vi jul?* har producerats. Filmen blev 90 sekunder lång och användes i sociala medier, på den externa webben och i appen *Kyrkan*. Filmen nådde 636 855 personer bara på Facebook.

Arbete med asylsökande och flyktingar och *En värld av grannar*

Kyrkostyrelsen har för tredje året i rad fördelat 60 mnkr i ekonomiskt bidrag till Svenska kyrkans arbete med asylsökande och flyktingar. Närmare hälften har gått till församlingarnas aktiviteter för integration. Resterande medel har gått till stiftens stödinsatser, nationella satsningar och till den internationella verksamhetens insatser i flyktingarbete.

Regeringen valde att under året dela ut medel till ett antal civilsamhällesorganisationer för arbete med att minska hemlösheten och utsattheten bland nyanlända unga vuxna. Svenska kyrkan tilldelades 15 mnkr, som fördelats till 11 stift och 92 församlingar och pastorat runt om i Sverige. Insatserna har handlat om allt från ekonomiskt stöd för mat och hygienartiklar till att hitta olika former av boendelösningar. Svenska kyrkan har erbjudit psykosociala insatser som samtalsgrupper och olika sociala aktiviteter.

Den nationella stödfunktionen *Support migration* som etablerades i början av 2016 för att bistå stift och församlingar med kunskap, aktuell information och erfarenhetsutbyte finns kvar, inte minst för stöd i församlingens arbete med integration och i mötet med människor som fått avslag på sina asylansökningar.

Svenska kyrkan har även fortsättningsvis bidragit till verksamheten och utvecklingen av *Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar*, dit många söker sig för kostnadsfri juridisk rådgivning som exempel familjeåterförening och svenskt medborgarskap.

Svenska kyrkan tar en aktiv roll i samarbete med andra civilsamhällesorganisationer i arbetet med flyktingar och asylsökande, inte minst tillsammans med de organisationer som Svenska kyrkan tecknade ett samarbetsavtal med 2017, Forum – idéburna organisationer med social inriktning, Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen och Röda korset.

För att etablera nya former för interreligiösa samarbeten och nätverk har Programmet *Interreligiös praktik för fred – En värld av grannar* genomfört besök och samtal tillsammans med drygt 100 samfund och trosbaserade aktörer som arbetar med människor på flykt runt om i Europa. Samtal har också förts med ekumeniska aktörer inom Kyrkornas världsråd och Churches Commission for Migrants in Europe.

Barn och unga

Förslag till nya bestämmelser för Svenska kyrkans konfirmandarbete har tagits fram i samråd med stiftet och biskopsmötet. Implementeringen av *Krafttag confirmation* har påbörjats. Som del av arbetet med barnkonsekvensanalyser har barnhearingar genomförts i syfte att ta fram utvecklade metoder för att lyssna till barns och ungas röster. Den utvärdering av det hittills gjorda arbetet med barnkonsekvensanalyser har inte påbörjats under året som planerats. Tanken var att de erfarenheter och lärdomar som analyserna bidragit till i stift och församling skulle summerats och lyfts fram i syfte att säkra och utveckla arbetet.

Avtal har slutits mellan Svenska Fotbollförbundet och Svenska kyrkan och på verksamhetsområdet kyrka-idrott har bland annat Kyrka-Idrottsforum genomförts.

Samordning sjukhuskyrkan

Svenska kyrkans nationella samordning av sjukhuskyrkan övertogs under våren 2018 av den nationella nivån från att tidigare ha varit utlokaliserad till Samariterhemmet i Uppsala. En lägesrapport över sjukhuskyrkans verksamhet har sammanställts och presenterats.

Utlandsförsamlingar

Arbetet med att teckna avtal med församlingar och verksamhetsplatser har prioriterats inom utlandskyrkan. Visumläget i både USA och Australien har inte gjort det möjligt att sända ut personal det senaste året, vilket får konsekvenser för verksamheten, främst i Florida och i Sydney. I USA väntas en lösning under våren 2019 och fram till dess finns tillfällig lokalanställd personal i Florida och San Francisco.

För en långsiktigt hållbar ekonomi har ett inriktningsbeslut fattats om ett tak på tre utsända per församling, vilket verkställt i samband med personalbyten. Det har under året påverkat tre verksamhetsorter, Paris, New York och Gran Canaria.

I Dubai och Singapore har den permanenta posteringen i nuläget avslutats, och en mobil präst i Afrika ansvarar för Dubai och kyrkoherden i Bangkok för Singapore. De båda besöker respektive plats någon gång per termin för att fira gudstjänst, utföra kyrkliga handlingar samt göra fängelsebesök på inbjudan av de svenska ambassaderna.

Tabell 1. Intäkter och kostnader Stödja utveckling av församlinglivet

Stödja utveckling av församlinglivet	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	45	35	54	19	9
Kostnader	-296	-295	-278	17	18
Resultat	-251	-259	-224	35	27

Intäkterna är något högre än budget eftersom det har tillkommit 15 mnkr statliga medel till arbete mot hemlöshet bland unga vuxna. Dessa har fördelats till 92 församlingar och 11 stift.

Kostnader är lägre än tidigare planering då viss del av budgeterade kostnader för arbetet med flyktingar och asylsökande återfinns inom den internationella verksamheten. Dessutom påverkar återbetalning från församlingar och stift av ej nyttjade medel för arbetet med flyktingar och asylsökande samt för *Dela tro – dela liv*. *Dela tro – dela liv* slutfördes 2018 och de totala kostnaderna för 2013–2018 uppgår till 53 mnkr.

Utbilda för tjänst i Svenska kyrkan

Under 2018 har arbetet fortsatt med att utveckla de fyra utbildningsprogrammen på utbildningsinstitutet med pastoralteologiska studier med gemensamma moment för blivande diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster. Tillströmningen av studenter är bekymrande låg, framför allt avseende församlingspedagoger och kyrkomusiker, där antalet studenter inte varit tillräckligt för att påbörja nya klasser i Uppsala för kyrkomusiker och församlingspedagoger.

Under 2018 har totalt 46 personer utexaminerats i Lund och 41 i Uppsala. Dessutom har 62 studerande fått intyg om avslutad pastoralteologisk grundkurs. Av dessa har tio studerat i Göteborg och sju i Umeå.

Den av kyrkostyrelsen beställda genomlysningen av utbildningsreformen har påbörjats under andra halvåret. Utvärdering och utveckling av den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen har genomförts i dialog med Lunds och Uppsala universitet samt med stiftsföreträdare. Under året har tre kurser genomförts med sammanlagt 68 examinerade deltagare.

Tabell 2. Intäkter och kostnader Utbilda för tjänst i Svenska kyrkan

Utbilda för tjänst i kyrkan	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-47	-50	-49	1	-2
Resultat	-46	-50	-49	1	-3

Kostnaderna för utbildningsverksamhet är högre än föregående års utfall men understiger budget något vilket beror på personalkostnaderna. Dessa var lägre förra året på grund av vissa vakanser som under 2018 har tillsatts.

Bidra till samhällsutvecklingen

Företrädarskap och påverkansarbete

Den nationella nivåns påverkansarbete har stärkts och kontakterna med en rad organisationer och myndighetsföreträdare har intensifierats. Påverkansarbete gentemot EU har skett inom ramen för paraplyorganisationen *Forum – idéburna organisationer med social inriktning*. Genom ordförandeskap i en av sektionerna inom Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, EESK har Svenska kyrkan tillgång till formella kanaler till EU:s institutioner och får tidig information och möjlighet till engagemang i policyprocesser både inom EU och i Sverige. Påverkansarbete och nätverksbygge har också skett på migrations- och asylområdet inom ramen för samarbetet *Concord* och *ACT-alliansens* kontor i Genève och Bryssel.

Fokus i den globala policydialogen under 2018 var bland annat uppföljning av det globala klimatavtalet och Agenda 2030, flykting- och migrationsfrågor, utvecklingsfinansiering, ökad uppmärksamhet kring religionens roll i freds- och utvecklingsprocesser samt försvaret av civilsamhällets demokratiska utrymme.

Svenska kyrkans arbete med religiösa aktörers roll i frågor om jämställdhet och genus samt sexuell reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, har fått genomslag i den svenska debatten.

Svenska kyrkan bidrog till att lyfta religiösa aktörers betydelse för SRHR och genus under Stockholm Gender Forum och har under året modererat eller suttit i paneler vid bland annat *Concord*s politikerutfrågning i Almedalen och i paneler vid Sidas årliga utvecklingsforum.

I slutet av året förordnades ärkebiskopen av Näringsdepartementet till att ingå i *Kommittén för teknologisk innovation och etik* som inleder sitt arbete i början av 2019.

KsSkr 2019:2
Bilaga

Remisser under året

Remisserna nedan avser de remisser som har kommit till Svenska kyrkan och där handläggningen avslutats under 2018. De s.k. spontanremisserna finns också med.

Kyrkostyrelsen har svarat på följande 30 remisser under året mot 31 remisser förra året.

- ◆ *Ekologisk kompensation*. Åtgärder för att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samtidigt som behovet av markexploatering tillgodoses, från miljö- och energidepartementet
- ◆ *Ett ordnat mottagande* – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande, från arbetsmarknadsdepartementet
- ◆ *Brott mot förtroendevalda*, Ds 2018:29, från justitiedepartementet
- ◆ *Vissa frågor om barnpornografibrott* och om avskaffad preskription för allvarliga brott mot barn, från justitiedepartementet
- ◆ Spontanremiss *Konstnär – oavsett villkor?* (SOU 2018:23), från kulturdepartementet
- ◆ *Rättssäkerhetsgarantier och hemliga tvångsmedel* SOU 2018:61, från justitiedepartementet
- ◆ Betänkande från Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) – remiss av den kompletterande promemorian *Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande*, från justitiedepartementet
- ◆ *Förslag på ändrade föreskrifter till 29 § skogsvårdslagen*, från Skogsstyrelsen
- ◆ *Vissa fastighetstaxeringsfrågor*, från finansdepartementet
- ◆ *Statens stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige*, från kulturdepartementet
- ◆ *Ny stödordning för säkerhetshöjande åtgärder inom det civila samhället*, från kulturdepartementet
- ◆ *Utkast till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län*, från länsstyrelsen i Stockholm
- ◆ *Långsiktigt stöd till det civila samhället*, från kulturdepartementet
- ◆ *Regional handlingsplan för grön infrastruktur*, från länsstyrelsen i Värmland, (överlämnat till Karlstads stift)
- ◆ *Ändring av det kön som framgår av folkbokföringen*, från socialdepartementet
- ◆ *Föreskrifter för anläggning av skog*, från Skogsstyrelsen i Luleå
- ◆ *Begäran om förslag på ledamöter till Viltförvaltningsdelegationen*
- ◆ Betänkandet *Nästa steg? del 2. Förslag för en stärkt minoritetspolitik* (SOU 2017:88), från kulturdepartementet
- ◆ *Hemlig dataavläsning – ett viktigt verktyg i kampen mot allvarlig brottlighet* (SOU 2017:89), från Justitiedepartementet
- ◆ *Nationella minoritetsspråk i skolan – förbättrade förutsättningar till undervisning och revitalisering* (SOU 2017:91), från utbildningsdepartementet
- ◆ *Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring* (SOU 2017:95), från näringsdepartementet
- ◆ *Upphållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription*, från justitiedepartementet
- ◆ Betänkandet *Beslag och husrannsakan – ett regelverk för dagens behov* (SOU 2017:100), från justitiedepartementet
- ◆ *Vissa ändringar i regleringen om tillstånd att ta emot offentlig finansiering*, från finansdepartementet

- ◆ *Att främja gröna obligationer* (SOU 2017:115), från finansdepartementet
- ◆ Spontanremiss på SOU 2017:92 *rörande transpersoners levnadsvillkor*, från kulturdepartementet
- ◆ Spontanremiss SOU 2017: 96 *Utvidgat hinder mot erkännande av utländska barnäktenskap*, från justitiedepartementet
- ◆ Spontanremiss Ju 2018/00750/L7 *Ny möjlighet till uppehållstillstånd*, från justitiedepartementet
- ◆ *Kvalitetssäkring av HVB Svensk standard SS41000* (inget svar avges)
- ◆ *En ny stödordning för säkerhetshöjande åtgärder inom det civila samhället*, från kulturdepartementet

Tabell 3. Intäkter och kostnader Bidra till samhällsutvecklingen

Bidra till samhällsutvecklingen	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	0	1	1	0	1
Kostnader	-24	-18	-21	-3	3
Resultat	-24	-17	-20	-3	4

Intäkterna är i nivå med budget och föregående års utfall. Kostnaderna är högre än budget men lägre än föregående års utfall på grund av omfördelning mellan verksamheter, främst till följd av omorganisationer.

Värna och utveckla relationer med kyrkans omvärld

Svenska kyrkan värd för stora möten i Uppsala

Action by Churches together, ACT-alliansens tredje generalförsamling samlades med ACT-medlemmarna Svenska kyrkan och Diakonia som värdar runt månadsskiftet oktober-november i Uppsala. Samma dag som generalförsamlingen avslutades inleddes Kyrkornas världsråds veckolånga exekutivkommittémöte. En särskild samverkansdag, *Joint Day*, genomfördes om internationell diakoni för ACT-alliansen och Kyrkornas världsråd. Dagen handlade om samverkan och hållbar utveckling. I anslutning till dessa möten genomfördes en ekumenisk helg med anledning av att det var 50 år sedan Kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling samlades i Uppsala 1968.

ACT-alliansens tredje generalförsamling kännetecknades av en samsyn om vägen framåt, där medlemmarna bekräftade den nya strategiska planen för åren 2019–2026 och en ny medlemskapsmodell som innebär att medlemsavgifterna ska betalas till det lokala forum där man är aktiv. Tidigare spänningar mellan nord- och sydbaserade ACT-medlemmar var inte lika framträdande under denna generalförsamling. Vidare betydde evenemanget om jämställdhet och genus, som inledde generalförsamlingen, en inspirerande start för arbetet med genusrättvisa och jämställdhet. Frågan om sexuell orientering och läggning är dock fortfarande en känslig fråga i det här sammanhanget, liksom det är i Kyrkornas världsråd, även om en stor majoritet av medlemmarna förordar ett tydligt engagemang i dessa frågor.

Andra ekumeniska möten

Ärkebiskopen har under året genomfört ett antal resor till olika länder och medverkat i olika sammanhang, bland dessa kan nämnas resan till Indien och Myanmar med Sveriges kristna råds kyrkoledardelegation, Deutsche Katholikentag i Münster och ett internationellt symposium i Greifswald om reformationens betydelse i tider av

förändring. Därtill har ärkebiskopen deltagit i Europeiska kyrkokonferensens generalförsamling i Novi Sad, Serbien, kyrkoledarkonferens med Evangelische Kirche in Deutschland och Finska kyrkan i Berlin, samt LWF Council och Meeting of Officers i Geneve och Lutherska världsförbundets exekutivkommittémöte i Jeriko.

På inbjudan av Islands biskop deltog ärkebiskopen med de övriga nordiska primaterna i ett möte med särskilt fokus på den globala uppvärmningen i Arktisregionen och ursprungsbefolkningarnas erfarenheter. Kyrkornas världsråd och Vatikanen inbjöd i september till *World Conference on Xenophobia and Populist Nationalism* och The Pontifical Academy of Sciences inbjöd till en konferens på temat *Transformative Roles of Science in Society* i slutet av året, vid båda dessa medverkade ärkebiskopen.

Svenska kyrkan besöktes av Hans Helighet patriark Ignatius Aphrem II, Syrisk-ortodoxa kyrkan. Patriarken var inbjuden som hedersgäst vid kyrkomötets öppnande.

Tabell 4. Intäkter och kostnader Värna och utveckla relationer till kyrkans omvärld

Värna och utveckla relationer med kyrkans omvärld	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	6	3	7	4	1
Kostnader	-75	-71	-70	1	5
Resultat	-70	-68	-63	5	7

Intäkter är högre än planerat men i linje med föregående års utfall. Differensen mot budget består i obudgeterade intäkter från filialer. Kostnaderna är i linje med budget men understiger föregående års utfall, vilket beror på omorganisation inom kansliet.

Samordna, genomföra och utveckla internationell mission och diakoni

Utvecklingssamarbete

Det finns en fortsatt tendens av krympande demokratiskt utrymme för civilsamhället i flera av Svenska kyrkans 15 programländer. Det försvårar både samarbetspartners arbete och att uppnå målen i programmen.

Uppdraget att utveckla arbetet regionalt i Mellanöstern har försenats på grund av svårigheter att identifiera nya samarbetspartners. Irakprogrammet har inte kunnat utvecklas så som planerat då Sida inte beviljade pengar till programmet.

Rekrytering av nya regionala representanter i Sydafrika, Colombia, Tanzania, Kenya och Guatemala har dragit ut på tiden på grund av svårigheter med arbetstillstånd i länderna. Detta har inneburit utmaningar att fullfölja arbetet gentemot samarbetspartner.

Under året har arbetet med att utveckla arbetsmetoder för att länka och utveckla synergier mellan humanitära insatser och långsiktigt utvecklingssamarbete, med fokus på genusrättvisa och psykosocialt välbefinnande, återhämtning och skydd intensifierats.

Humanitära insatser - stöd till människor i utsatta situationer

Den humanitära situationen i världen fortsätter att förvärras och kriserna tenderar att bli alltmer utdragna. Den globalt antagna lokaliseringsagendan, med målet att 25 procent av humanitära anslag ska gå till lokala organisationer, är något Svenska kyrkan vill bidra till. Under 2018 började därför Svenska kyrkan och ACT-alliansen att utveckla strategier för genomförande av agendan, där de mest utsatta får stöd på ett effektivt och finansiellt säkert sätt.

En översyn av och rekrytering till Svenska kyrkans psykosociala pool har genomförts, vilket resulterat i en ökad bredd av kompetenser och erfarenheter av psykosocialt arbete i humanitärt arbete och, på sikt, i det långsiktiga utvecklings-samarbetet.

Engagemang och finansiering

Arbetet med att lansera och marknadsföra den nya visuella identiteten *Act Svenska kyrkan* är i full gång och lanseringen sker i maj 2019. Under hösten har bland annat en uppdaterad bildpolicy och en ny grafisk manual tagits fram. Det har också skett en intern förankringsturné i stift och församlingar i Sverige, där medarbetare från kyrkokansliet träffat över 2000 personer för att berätta om lanseringen av *Act Svenska kyrkan*.

Nya fleråriga ramavtal med Sida och Radiohjälpen har tecknats under 2018. Ramavtalet med Radiohjälpen gäller 2018–2022 och omfattar omkring 15 mnkr per år. Svenska kyrkans utvecklingssamarbete tilldelades 115 mnkr och det humanitära arbetet tilldelades 79,6 mnkr från Sida under 2018. Under 2018 har Svenska kyrkan inte kunnat nyttja mer än 25 procent av de medel som Sida allokerat för omedelbara livräddade insatser inom den så kallade *Rapid Response Mechanism*. Anledning är att det har varit svårt att uppfylla Sidas krav på snabba och korta insatser.

De senaste åren har Svenska kyrkan sett en nedåtgående trend både vad gäller kännedom om vårt arbete och insamlade medel från privatpersoner och kollektorer från församlingar. Samtidigt innebär ökad konkurrens och förändrade givarstrukturer ett behov av en mer distinkt profil, som kan ge möjlighet till en mer effektiv kommunikation. Efter en gedigen analys och interna konsultationer, beslutades det därför att det långsiktiga utvecklingssamarbetet ska profileras mer mot genusrättvisa och jämställdhet, som redan är starkt närvarande i alla våra landprogram. Med profilering avses expertis som kan erbjudas inom ACT-samarbetet och i gemensamma ansökningar till institutionella givare. Profilering avser också tematisk inriktning för extern kommunikation och insamling. Ett psykosocialt förhållningssätt är sedan tidigare vår profil för det humanitära arbetet.

Ett nytt koncept för givande till humanitära katastrofer har tagits fram under året och Svenska kyrkan har anslutit sig till Facebooks plattform för egna insamlingar.

Den process som startades av åtta europeiska ACT-medlemmar 2014, det s.k. GOAT-samarbetet, Getting Our Own ACT Together, för att förstärka samordningen och partnersamarbete inom ACT-alliansen har utvecklats alltmer under året, med bland annat framtagande av gemensamma avtalskrav. Lokal samverkan och samlokalisering med andra ACT-medlemmar har också intensifierats. Under 2018 har Svenska kyrkan bidragit till stärkt samordning i Zimbabwe, Guatemala, Haiti och Sydafrika. Ett allt intensivare ACT-samarbete i fält kommer att fortsätta de närmaste åren.

Registreringsfrågan fortsätter att vara aktuell på grund av svårigheter att söka institutionell finansiering för insatser i Svenska kyrkans landprogram, och svårigheter för svensk utsänd personal att söka arbetstillstånd. En tredje anledning är att mottagarländerna under senare år har skärpt sin lagstiftning och uppföljning i syfte att kontrollera civilsamhällets aktörer. Sedan 2013 har fler än 60 länder antagit lagar med detta syfte. Regelverken för att söka institutionell finansiering hos både svenska, europeiska och internationella finansiärer har under den senaste 10-årsperioden förändrats till att bland annat stödja lokalt registrerade organisationer eller ställer krav på lokal internationell närvaro i respektive länder. Svenska kyrkans internationella arbete har inte registrerat sig eller organiserat sig som lokal organisation i de länder Svenska kyrkan stödjer partnerverksamhet. En anledning har varit att Svenska kyrkan inte bör vara en

lokal svensk luthersk kyrka i länder där det finns lokala lutherska kyrkor. Arbets-
tillstånd för utsänd personal har sökts genom lokala kyrkor och organisationer och
andra ACT-medlemmar. Arbetsgivaransvaret har legat kvar hos Svenska kyrkan. På
grund av de nya omständigheterna drar vi slutsatsen att det nya varumärket *Act
Svenska kyrkan* bör bli juridiskt registrerat i de länder där nationell registrering krävs,
för att möjliggöra fortsatt närvaro och stöd till samarbetspartner.

Svenska kyrkan har ett tydligt mål om att öka och diversifiera finansieringen dels
genom nya institutionella finansiärer, som EU, ambassader, fonder, dels genom ett
ökat enskilt givande. Med ökad finansiering i fält behöver Svenska kyrkan öka beman-
ningen i fält, vilket är avhängigt registreringsfrågan. Om extern finansiering erhålls
behöver samordning, uppföljning och kontroll av stora program förstärkas.

Tabell 5. Intäkter och kostnader Samordna och utveckla internationell mission och diakoni

Samordna och utveckla internationell mission och diakoni	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	391	378	319	-59	-72
Kostnader	-433	-421	-363	58	70
Resultat	-43	-43	-44	-1	-1

Intäkter är lägre än tidigare planering och föregående års utfall till följd av minskade insamlade medel. Även erhållna bidrag är lägre än budget och föregående år på grund av ej nyttjade anslag från Sida och lägre bidrag från Radiohjälpen.

Kostnader understiger budget och föregående års utfall framförallt på grund av lägre lämnade bidrag. På grund av svårigheter att få arbetstillstånd för svensk utsänd personal är också personalkostnaderna lägre än utfall föregående år och budget. De kostnader som budgeterats för bostadsprojektet Olivberget samt lanseringen av en ny visuell identitet har inte använts enligt plan.

Den samlade verksamheten för Kyrkostyrelsens internationella råd redovisas i tabell 16.

Stödja och utveckla administration och förvaltning

Fastighet och kulturarv

Inom området har fokus varit kyrkoantikvarisk ersättning och kontrollstation 2019 samt tre större utvecklingsprojekt: inrättande av Svenska kyrkans fastighetsregister, projektet lokalförsörjningsplaner samt nytt IT-stöd för hantering av kyrkoantikvarisk ersättning. Allt har bedrivits i nära samverkan med stiftet.

Projektet fastighetsregister är nästan slutfört och kommer att avslutas under februari 2019. Resultatet är att Svenska kyrkan från och med årsskiftet 2018/2019 har ett gemensamt fastighetsregister omfattande cirka 18 600 byggnader, varav ca 3 500 kyrkor. Totalt är cirka 3,5 miljoner kvadratmeter bruksarea registrerade, vilket motsvarar uppskattningsvis 90 procent av det totala fastighetsbeståndet. Stiftet har upprättat handlingsplaner för att de kvarvarande 50 enheterna ska kunna rapportera sina uppgifter inom kort.

Lokalförsörjningsprojektet har under året tagit fram förslag till inomkyrklig reglering och lagt grunden för utvecklingen av det nationellt tillhandahållna stödet till stift och pastorat/församlingar gällande lokalförsörjningsplaner. Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner beslutades av kyrkostyrelsen i december 2018. Projektet fortsätter under 2019 med utveckling av handledningar och utbildningar i lokalförsörjningsplanering.

Under våren och försommaren lämnades två rapporter till regeringen angående den kyrkoantikvariska ersättningen och de kyrkliga kulturvärdena. Rapporten för år 2017 levererades i maj med texter, diagram och tabeller. En layoutad och illustrerad version av rapporten kommunicerades till en bredare målgrupp i början av juni 2018. Svenska kyrkans kontrollstationsrapport *Mötesplatser i tiden* överlämnades till kulturdepartementet i slutet av juni. Utifrån en summering av de insatser som gjorts sedan den förra kontrollstationen 2014 har förutsättningarna tecknats för ett framtida arbete.

Ett flertal kulturarvsrelaterade seminarier hölls under Almedalsveckan 2018. Konstprojektet *Konst, kultur och integration* och de broderier som blivit resultatet av ett arbete i Övre Älvdals församling i Karlstads stift, bildade fond för ett samtal om hur konst och kulturarv kan bidra till arbetet med flyktingmottagande och integration. Visby domkyrka bildade utgångspunkt för visningar och samtal kring kulturarvet som pedagogisk resurs i mötet med vuxna och barn. En öppen midnattskonsert fyllde domkyrkan till bredden och inleddes med några välkomstord om kyrkorummen som mötesplatser för musik och reflektion.

Digitalisering och informationssäkerhet

Projektet *En identitet* har gjort sin första leverans vilket innebär att det nu finns ett system för behörighetstilldelning. Arbetet innebär bland annat en kvalitetssäkring av e-postkonton och andra inloggnings till intranät m.m. Totalt finns cirka 23 000 konton inom Svenska kyrkan som på ett tydligt sätt ska kopplas till person eller organisation samt säkerställa att varje individ inte har mer än ett konto. Idag finns cirka 2 000 konton där kvalitetssäkring inte kunnat ske. Projektet möjliggör även s.k. Single-sign-on-lösning, vilket innebär att användare med en inloggning kommer åt flera system. Denna lösning är på plats för ett antal av de gemensamma systemen.

Under 2018 har den gemensamma IT-plattformen, GIP, uppgraderats med ett skydd som förhindrar spridning av sexuellt övergreppsmaterial på barn i kyrkans IT-miljö. Alla församlingar som är anslutna till GIP omfattas automatiskt och kostnadsfritt av det nya skyddet. Programvaran fungerar som ett antivirusprogram och uppdaterar sig självt regelbundet. Programvaran skickar eventuella larm till personal på den nationella nivån som omedelbart rapporterar händelsen till polisen.

Projektet för konsolidering av kyrkans serverhallar och uppgradering till GIP 3.0 startade i oktober 2016 och avslutades som planerat under året som gått. Projektets mål var att flytta Svenska kyrkans IT-drift till en ny driftmiljö hos en extern driftsleverantör samt flytta över alla användare till den nya driftmiljön. Totalt har 365 församlingar, pastorat, stift och den nationella nivån uppgraderats, vilket har berört 13 128 användare. 280 olika system har anpassats till den nya lösningen och flyttats till ny serverhall. Serverhallarna i Göteborg och Luleå har avvecklats. Serverhallen i Uppsala kommer att avvecklas under 2019 enligt plan.

Ett projekt har även genomförts för att öka säkerheten i kyrkans gemensamma nät. Bland annat har församlingarna ombetts åtgärda osäkra wifi-uppkopplingar.

Arbetet med att förbättra våra avtal och leverantörsstyrning har fortsatt. Bland annat har två större avtal avseende applikationsförvaltning tecknats vilket ökar kontroll och minskar osäkerheten i leveransen och kostnadsutvecklingen.

Kanslistöd har hanterat 96 515 ärenden, vilket är en ökning på ca 20 procent mot föregående år. Under hösten har en självhjälpsportal lanserats där användarna själva kan lösa många av sina IT-relaterade ärenden, samt följa de ärenden som Kanslistöd arbetar med.

Under perioden 2015–2019 genomförs projektet Gemensamt arkiv, diarium och dokumenthantering, GADD. Under 2018 har diarie- och ärendehanteringssystemet

Public 360 använts i kyrkokansliet, sex stiftskanslier och i ett 30-tal pastorat och församlingar som inte ingår i pastorat. Under senare delen av 2018 genomfördes också införandet av ett e-arkiv för Svenska kyrkan. Projektet GADD löper i princip enligt plan och bedöms hålla sitt slutdatum i april 2019. En milstolpe under året är att Svenska kyrkan har gått över till verksamhetsbaserad arkivredovisning. Ett stort arbete har genomförts med att skriva fram gallringsutredningar, med anledning av den nya dataskyddsförordningen.

Tabell 6. Intäkter och kostnader Stödja och utveckla administration och förvaltning

Stödja och utveckla administration och förvaltning	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	630	540	500	-40	-130
Kostnader	-889	-825	-782	43	107
Resultat	-259	-285	-282	3	-23

Differensen på både kostnads- och intäktssidan förklaras främst av att utnyttjandet av den kyrkoantikvariska ersättningen varit 43 mnkr lägre än budgeterad. På kostnads-sidan avviker också GIP-bidraget som nyttjades av stiftet till en mindre del av det budgeterade beloppet. Anslutningen till GIP och GAS fortsätter, vilket ökat både kostnads- och intäktssidan.

Jämfört med utfall föregående år förklaras differensen även här av den kyrkoantikvariska ersättningen som då var väsentligt högre. Migrationsprojektet av serverhallar har slutförts under året med lägre kostnader 2018 än föregående år.

Reglera inomkyrkligt

En ny kyrkohandbok

På pingstdagen den 20 maj togs den nya kyrkohandboken för Svenska kyrkan i bruk i församlingarna under festliga former. Den nya kyrkohandboken, som kyrkomötet beslutade om i november 2017 efter ett längre beredningsarbete, syftar till att underlätta församlingarnas möjligheter att utveckla sitt lokala gudstjänstliv och främja det gemensamma i Svenska kyrkan. Året 2018 har präglats av implementeringen av den nya kyrkohandboken i samarbete med stiftet. Informations- och fördjupingsmaterial har distribuerats och nuvarande webbverktyg har uppdaterats så att gudstjänstagendor för församlingar, präster, kyrkomusiker och körer kan skapas i dessa verktyg.

Huvudvolym, musikvolym samt en mässbok som innehåller ordningen och musiken för högmässan och övriga gudstjänster har publicerats och ett exemplar av mässboken överlämnades till samtliga kyrkor i Svenska kyrkan under våren.

Ett arbete fortgår med provöversättningar till nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk. Översättningar kan komma att innefatta även andra språk som används i Sverige idag, exempelvis engelska, arabiska och persiska.

Kyrkomötet gav i samband med beslutet om ny kyrkohandbok i uppdrag till kyrkostyrelsen att arbeta vidare med gudstjänstens musik och ta fram kompletterande musik till den nya kyrkohandboken, exempelvis musik från samisk tradition och från samarbetskyrkor utanför Europa. Detta arbete påbörjades under året. Likaså har planering för bearbetning inletts av Kyrkohandbok del II som innehåller vignings- och mottagningshandlingar.

EU:s nya dataskyddsförordning

Arbetet med det under 2017 startade projektet för att anpassa de gemensamma datasystemen till EU:s dataskyddsförordning, GDPR, har varit intensivt och resurskrävande. Projektet har under året fokuserat dels på att inventera systemrelaterade personuppgiftsbehandlingar, dels på att bidra till Svenska kyrkans samlade arbete för att anpassa verksamheten så att den lever upp till dataskyddsförordningens krav. Inventeringen av personuppgiftsbehandlingar har bland annat bestått av en första genomgång av 389 system och applikationer. Projektet har tagit fram en mall för personuppgiftsbiträdesavtal och har deltagit i arbetet med ett flertal olika avtal, samtyckesblanketter för bild, film och ljud, analys av Svenska kyrkans bildbank samt utarbetande av informationssäkerhetspolicy och personuppgiftspolicy. Projektet har även haft regelbundna möten med stiftskansliernas kontaktpersoner för dataskydd och i slutet på året med stiftskansliernas dataskyddsombud. Projektet har också deltagit i olika former av samlingar runt om i kyrkan för att informera och samtala om dataskyddsförordningen.

Under 2019 fortsätter arbetet med anpassning och implementering av nödvändiga förändringar av systemen.

Tabell 7. Intäkter och kostnader Reglera inomkyrkligt

Reglera inomkyrkligt	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	5	0	0	0	-5
Kostnader	-90	-52	-42	10	48
Resultat	-86	-52	-42	10	44

Avvikelsen på både intäktssidan och kostnadssidan jämfört med föregående års utfall beror främst på att det var val 2017 och därför högre kostnader och intäkter. De lägre kostnaderna jämfört med budget är en följd av att arbetet med kyrkohandboken kostade mindre än planerat.

Utjämning och finansförvaltning

Utjämningssystemet

Utjämningssystemet syftar till att utjämna strukturella olikheter mellan ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan, för att skapa bättre ekonomiska förutsättningar för verksamhet över hela landet. Från och med 2018 infördes successivt ett nytt utjämningssystem inom Svenska kyrkan, som träder i kraft fullt ut från och med 2021. Det nya systemet omfattar inkomst- och kostnadsutjämning för församlingar och pastorat, stiftsbidrag, kyrkounderhållsbidrag samt utdelning från prästlönetillgångar. I utjämningssystemet ingår också avgift för gemensam verksamhet, som finansierar både vissa utjämningsbidrag och en stor del av den nationella nivåns verksamhet.

Tabell 8. Intäkter och kostnader Utjämningsystemet

Utgjämningsystemet	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Allmän utjämningsavgift	932	959	962	3	30
Resultat avgift gemensam verksamhet	932	959	962	3	30
Utgjämningsavgifter församlingsnivå	798	792	783	-9	-15
Kyrkunderhållsavgift	0	0	0	0	0
Utgjämningsbidrag församlingsnivå	-799	-815	-807	8	-8
Resultat församlingsnivå	0	-24	-24	0	-24
Utgjämningsavgift stiftsnivå*	0	239	238	-1	238
Utgjämningsbidrag stiftsnivå	-212	-423	-423	0	-211
Kyrkunderhållsbidrag	0	-100	-100	0	-100
Resultat stiftsnivå	-212	-284	-285	-1	-73
Resultat	720	652	654	2	-66

* Utjämningsavgift stiftsnivå består av utdelning från prästlönetillgångar.

Intäkter och kostnader ökar betydligt jämfört med föregående år och är i stort sett i nivå med budget. Ökningen av avgifter och bidrag beror till stor del på avgifts- och bidragsväxling med stiftens avseende utdelning från prästlönetillgångar och stiftsbidrag. Ändringen i utjämningsystemet innebär sammanlagt högre kostnader för nationell nivå med ca 60 mnkr, bland annat pga. kyrkunderhållsbidraget.

Finansförvaltning

Trots att samtliga aktiemarknader som Svenska kyrkan investerar i hade negativ avkastning för helåret lyckades förvaltningen nå en positiv avkastning. Detta berodde främst på att tre av aktiefonderna visade positivt resultat i kombination med betydligt högre avkastning jämfört med sina jämförelseindex. Marknadsvärdet på placerings-tillgångarna i kapitalförvaltningen uppgick per den 31 december 2018 till 8 296 mnkr. Resultatet för perioden 1 januari till 31 december 2018 uppgick till 143 mnkr, vilket är 239 mnkr lägre än budget och motsvarar en avkastning på 1,7 procent, jämförelse-index minus 0,6 procent. D.v.s. en överavkastning på 2,3 procentenheter.

Aktieförvaltningen stod för merparten av det positiva resultatet med totalt 63 mnkr. Ränteförvaltningen bidrog med 9 mnkr. Fastigheter bidrog med totalt 40 mnkr. Resultatutvecklingen för tillgångslaget fastigheter släpar delvis efter av redovisningsskäl. Den rapporterade värdeökningen 2018 avser utvecklingen föregående år. Alternativa placeringar gav ett resultat på 30 mnkr.

Tabell 9. Intäkter och kostnader Finansförvaltning

Finansförvaltning	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter exkl finansnetto	0	0	4	4	4
Finansnetto	767	395	146	-249	-621
Kostnader	-10	-11	-12	-1	-2
Resultat	758	384	137	-247	-621

Intäkterna från finansnettot understiger både föregående års utfall och budget på grund av kapitalförvaltningens lägre avkastning som följd av nedgången på finansmarknaden främst under december 2018. Övriga intäkter består av valutakursvinster, som för året var höga, men som i stort sett motsvaras av valutakursförluster. Kostnaderna i övrigt är i nivå med budget och föregående års utfall.

Tillsyn av prästlönetillgångar

I september fastställde kyrkostyrelsen rapporten *Samråd och tillsyn prästlönetillgångar 2017*, som är nedkortad i förhållande till tidigare år för att öka läsvärdet och fästa mer fokus på det väsentliga. Exempelvis pekas för första gången utvecklingsområden, det vill säga områden där det finns förbättringspotential i förvaltningen, ut i den förändrade rapporten. Nytt för i år är också att det, parallellt med nyss nämnda rapport, även framställts en förvaltningsrapport för 2017 som publicerats på Svenska kyrkans webbsida.

Styrning och ledning

Det nyvalda kyrkomötet har introducerats och genomfört första året i mandatperioden. Kyrkomötet har arbetat efter nya arbetsformer och ett digitalt mötesverktyg har tagits i bruk. Kyrkomötet behandlade fem skrivelser, tre verksamhetsberättelser, 95 motioner och 78 utskottsbetänkanden samt lämnade 23 skrivelser till kyrkostyrelsen. En av skrivelserna som kyrkomötet behandlade var presidiets skrivelse om det tematiska kyrkomötet 2019.

Den nyvalda kyrkostyrelsen fick i början av året en första introduktion i sitt uppdrag. I oktober reste kyrkostyrelsen till Israel och Palestina för att besöka sådan verksamhet som ligger inom styrelsens ansvarsområde samt de kyrkorelationer och samarbetspartners som finns knutna till Svenska kyrkans verksamhet där. I samband därmed höll ärkebiskopen en publik föreläsning på Svenska teologiska institutet.

En ny arbets- och delegationsordning för kyrkostyrelsen har tagits i bruk. Nio råd har inrättats och reglerats i var sin instruktion. En fortsatt utveckling har skett av kyrkostyrelsens arbetsformer, bland annat genom övergången från handlingar på papper till handlingar i samverkansrum i Public360. Kyrkostyrelsen har under året haft nio sammanträden med sammanlagt 167 §§ och arbetsutskottet elva sammanträden med sammanlagt 251 §§, inräknat de första sammanträdena efter kyrkomötet 2017.

För att skapa ett långsiktigt hållbart kyrkoliv i Svenska kyrkan har generalsekreteraren i uppdrag att arbeta med fördjupade samtal mellan kyrkostyrelsen och stiftet för att utverka tydliga, effektiva beslutsstrukturer och ansvarsfördelning. Likaså att bidra till att löpande verksamhet långsiktigt kan upprätthållas på en ekonomiskt hållbar nivå som samtidigt medger utrymme för framtida utvecklingsbehov och satsningar. Generalsekreteraren har även i uppdrag att genomföra översyn och förenkling av regelstrukturer och rutiner samt att arbeta för att kyrkokansliets verksamhet kan inrymmas i egna befintliga lokaler.

Under 2018 har arbetet med att intensifiera dialogen på förtroendemannanivå inletts. I mars genomfördes en överläggning i Uppsala mellan samtliga ledamöter i stiftsstyrelserna och kyrkostyrelsen och i november genomfördes en överläggning mellan presidierna och arbetsutskottet. I mars ägnades dagen åt omvärldsbeskrivning för Svenska kyrkan och kyrkostyrelsen presenterade ett förslag till modell för gemensam process och efterlyste stiftsstyrelsernas tankar om hur de bästa förutsättningarna för en strukturerad dialog skulle kunna se ut. Stiftsvisa samtal fördes under dagen och senare under våren skickade generalsekreteraren på kyrkostyrelsens uppdrag ett uppföljningsbrev till samtliga stiftsstyrelser och bad dem om skriftlig respons. Utifrån den samlade responsen planerades överläggningen i november. Då lyftes lärande och undervisning, medlemsstrategier och kommunikation. Stiftens presidier ser gärna att dialogen fortsätter i samma konstellation som i november och därför planeras arbetet därefter.

Strategisk chefsgrupp, som består av chefstjänstemännen i stiftet, genomför strukturerade överläggningar sedan några år tillbaka under generalsekreterarens ledning. Fem tillfällen med övernattnings genomförs per år och videokonferenser genomförs däremellan.

Kyrkostyrelsens råd för administrativ samverkan har inlett sitt arbete och haft fyra möten under året. Rådet är ett till kyrkostyrelsen rådgivande och beredande organ för styrelsens hantering av strategiska frågor kopplade till området administrativ samverkan inom Svenska kyrkan.

Juridisk genomgång av församlingar i utlandet

Den första gruppen av totalt fyra grupper i den andra etappen av den juridiska genomgången av verksamheten inom utlandskyrkan har slutförts. Arbetet har fortskridit som planerat med den andra gruppen. Inriktningen på det fortsatta arbetet är att ingå samarbetsavtal mellan de bolag och föreningar som lokalt bedriver församlingsverksamheten på respektive ort å den ena sidan och Trossamfundet Svenska kyrkan å den andra. För de församlingar och verksamhetsplatser som inte kan ingå samarbetsavtal behöver andra lösningar hittas. För att bland annat bistå kansliet med det åtgärdsbehov som identifierats från den första gruppen har under senare delen av året en konsult från advokatbyrån Mannheimer Swartling upphandlats.

Tabell 10. Intäkter och kostnader Styrning och ledning

Styrning och ledning	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	-1	0	2	2	3
Kostnader	-26	-83	-45	38	-19
Resultat	-27	-83	-44	39	-17

Intäkterna är högre än föregående års utfall och budget, vilket beror på icke-planerad intäkt som gäller återbetalning av tidigare genomfört ombyggnation. Kostnaderna är lägre än budget, vilket främst beror på att budgeterade förfogandemedel och omställningsreserver inte har behövt tas i anspråk, samt att kostnaderna för den juridiska genomgången av Svenska kyrkan i utlandet har varit lägre än budgeterat. Den juridiska genomgången är även största anledningen till avvikelserna mot föregående års utfall. Även ökade kostnader inom hållbarhet bidrar till avvikelserna.

Internt stöd

Samordning krisberedskap

Den nationella nivån har ansvar för att samordna krisberedskapen inom Svenska kyrkan och att stödja insatser lokalt. Samverkan sker med stiftens ansvariga som blev aktuellt i samband med skogsbränderna under sommaren. Råd och anvisningar för hur säkerhetsarbetet ska bedrivas finns i Svenska kyrkans handbok för krisberedskap.

Inom ramen för krisberedskap och krisledning har stöd getts till utlandsförsamlingarnas verksamhet och den internationella verksamhetens utsända medarbetare. Kyrkostyrelsen ansvarar, enligt samarbetsavtal med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, för att rekrytera präster till stödstyrkan, som upprättats för att stödja svenska utlandsmyndigheter och medborgare i händelse av allvarlig olycka eller katastrofer.

En aspekt av krisberedskapen som fått allt större betydelse utifrån den aktuella samhällssituationen med ökat hot både i Sverige och i resten av världen, är säkerhetsfrågorna. Arbetet med säkerhetsaspekter under resor och vistelser utomlands för utsända medarbetare samt kyrkokansliets personal, inklusive ärkebiskopen samt förtroendevalda har förstärkts ytterligare.

Tabell 11. Intäkter och kostnader Internt stöd

Internt stöd	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Intäkter	2	1	2	1	0
Kostnader	-53	-51	-51	0	2
Resultat	-51	-50	-49	1	2

Intäkter och kostnader är i nivå med budget.

Ekonomi

Nedan redovisas den totala ekonomin för den nationella nivån ur ett resultaträkningsperspektiv till skillnad mot tidigare då den redovisats ur ett verksamhetsperspektiv.

Tabell 12. Känslighetsanalys finansiering

Känslighetsanalys	Förändring av antagande	Ungefärlig effekt (mnkr)
Avgift gemensam verksamhet	1 öre	137
Medlemsandel	1%	10
Avkastning på värdepappersportföljen	1%	83

Den viktigaste intäkten i Svenska kyrkan är kyrkoavgiften. Förändringar i antal tillhöriga och utvecklingen av medlemmarnas kommunalt beskattningsbara inkomster, kyrkoavgiftsunderlaget, är därmed centrala faktorer. In- och utträden 2018 påverkar kyrkoavgiftsintäkten först år 2021. Medlemmarnas inkomster 2017 påverkar kyrkoavgiftsintäkten år 2019. Den ekonomiska utvecklingen globalt påverkar utvecklingen i Sverige och därmed kyrkoavgiftsunderlaget. Andra faktorer som kan ha betydelse för verksamheten är förändringar i skattesystemet, politiska beslut kring offentliga bidrag som till exempel bidragen från Sida. Därtill råder osäkerhet om utvecklingen på finansmarknaden som påverkade resultatet 2018 negativt.

I tabellen nedan redovisas den totala budgeten för den nationella nivån där samtliga intäkter och kostnader ingår, samt jämförelsesiffror från bokslutet 2017 och detaljbudget 2018.

Tabell 13. Resultaträkning

Resultaträkning	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Avgift gemensam verksamhet	932	959	962	3	30
Utjämningsavgift församlingsnivå	798	792	783	-9	-15
Utjämningsavgift stiftsnivå	0	239	238	-1	238
Insamlade medel	179	197	181	-16	2
Kyrkoantikvarisk ersättning	557	460	417	-43	-140
Erhållna bidrag	225	230	227	-3	2
Övriga intäkter	91	85	109	24	18
Förändr. ändamålsbest. medel	25	-13	-44	-31	-69
Summa intäkter	2 808	2 949	2 873	-76	65
Utjämningsbidrag församlingsnivå	-799	-815	-807	8	-8
Utjämningsbidrag stiftsnivå	-212	-423	-423	0	-211
Kyrkounderhållsbidrag	0	-100	-100	0	-100
Kyrkoantikvarisk ersättning	-555	-458	-415	43	140
Utveckl.samarbete/bistånd	-280	-242	-209	33	71
Övriga lämnade bidrag	-130	-146	-135	11	-5
Externa kostnader	-547	-578	-524	54	23
Personalkostnader	-421	-445	-423	22	-2
Avskrivningar	-10	-9	-9	0	1
Summa kostnader	-2 954	-3 215	-3 044	171	-90
VERKSAMHETENS RESULTAT	-146	-265	-171	95	-25
Finansnetto	767	395	146	-249	-621
Årets resultat	621	129	-26	-155	-647

Nettoresultatet för 2018 uppgår till minus 26 mnkr. Det är 155 mnkr lägre än budget och 647 mnkr lägre än föregående års utfall. Avvikelsen beror på det låga finansnettot som är resultatet från kapitalförvaltningen. Förlusten dämpas av att verksamhetens resultat är bättre än budgeterat.

Intäkter jämfört med budget

Sammanlagda intäkter är 76 mnkr lägre än budget. Den största avvikelsen återfinns inom kyrkoantikvariska ersättning med motsvarande differens på kostnadssidan. Även avsättning till ändamålsbestämde medel har varit högre än budgeterat, vilket beror på ett positivt resultat 2018 inom internationell mission och diakoni.

Insamlade medel är lägre än budgeterat, främst för församlingsaktiviteter och församlingskollektorer inom den internationella verksamheten. Övriga intäkter är högre än budget främst på grund av ökade försäljningsintäkter från GIP och GAS jämfört med budget, men även på grund av obudgeterad valutakursvinst samt återbetalning av ombyggnation.

Intäkter jämfört med föregående år

I jämförelse med föregående år har intäkterna ökat med 65 mnkr. Intäktsökningen beror främst på ändringar i utjämningsystemet. Från 2018 betalas den del av utdelningen från prästlönetillgångarna som tillfaller utjämningsystemet till nationell nivå istället för, som tidigare, till stiftet. Intäktsökningen beror också på en ökad avgift gemensam verksamhet.

Utjämningsavgift på församlingsnivå har minskat i jämförelse med föregående år som en följd av ändringen i utjämningsystemet. Även kyrkoantikvarisk ersättning har minskat men motsvaras av samma nedgång på kostnadssidan.

Ökade övriga intäkter förklaras av intäkter för GIP och GAS, som motsvaras av ökade kostnader i samma nivå.

2018 tilldelades Svenska kyrkan 15 mnkr från regeringens stöd hemlöshet bland unga vuxna. Medlen har fördelats till 11 stift och 92 församlingar/pastorat runt om i Sverige.

2018 gjordes en avsättning till ändamålsdestinerade medel inom internationell mission och diakoni vilket påverkar intäkterna.

Kostnader jämfört med budget

Sammanlagda kostnader är 171 mnkr lägre än budget. Största avvikelserna mot budget återfinns inom externa kostnader, där förfogandemedel och omställningsreserver inte har behövt tas i anspråk samt att kostnaderna för den juridiska genomgången av Svenska kyrkan i utlandet har varit lägre än planerat. Kostnaderna för konsulttjänster har också varit lägre än budgeterat, framför allt tack vare lägre kostnader för en del större projekt, däribland arbetet med kyrkans gudstjänstböcker, anpassning till data-skyddsförordningen, valet samt den framskjutna lanseringen av Act Svenska kyrkan till 2019.

Den lägre kostnaden för kyrkoantikvarisk ersättning motsvaras av samma intäktsminskning och beror på lägre användning av ersättningen än budgeterat.

Kostnaderna för utvecklingsamarbete/bistånd påverkas av nivån på beviljade externa bidrag till det internationella arbetet. Lämnade bidrag är lägre än planerat, bland annat inom landprogrammen och humanitärt arbete.

Den största anledningen till de lägre personalkostnader jämfört med budget är vakanser under året. De lägre kostnaderna ska dock ses tillsammans med kostnader för inhyrd personal, som återfinns inom externa kostnader.

Övriga lämnade bidrag är lägre främst på grund av att GIP-bidraget till stiftet, nyttjats i lägre omfattning än planerat.

Kostnader jämfört med föregående år

I jämförelse med föregående år har totala kostnader ökat med 90 mnkr, vilket främst kan hänföras till ändringen i utjämningsystemet med nya parametrar. Ökningen i utjämningsbidrag stiftsnivå beror på avgifts- och bidragsväxling med stiftet avseende utdelning från prästlönetillgångar och stiftsbidrag. Även kyrkounderhållsbidraget innebär högre kostnader i jämförelse med föregående år.

Avvikelsen på kyrkoantikvarisk ersättning förklaras av högre ianspråktagande av ersättningen föregående år jämfört med i år.

Kostnader för utveckling/samarbete bistånd är lägre till följd av lägre lämnade bidrag inom den internationella verksamheten.

Migrationsprojektet av serverhallar har slutförts under året med lägre externa kostnader 2018 än föregående år. Externa kostnader är även lägre som följd av valets genomförande under 2017.

Tabell 14. Nationell fastighetsfinansiering

Fastighetskostnader utland	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Svenska kyrkan i utlandet	-9	-9	-7	2	2
STI	-1	-2	0	2	1
Resultat	-10	-11	-8	3	2

Den nationella fastighetsfinansieringen löper vid sidan om budget som ett totalbelopp över en femårsperiod. I beloppen i tabellen ingår avskrivningar avseende redan vidtagna åtgärder på fastighetsområdet.

Fastighetskostnaderna är något lägre än tidigare planering. Aktiverbara projekt i Paris, Bryssel och på Mallorca påverkar inte resultatet 2018, utan kommer att innebära kostnader i form av avskrivningar kommande år.

Till grund för arbetet med utlandsfastigheter finns en detaljerad lokalförsörjningsplan som stödjer prioritering mellan olika projekt.

Tabell 15. Satsning på undervisning och mission (Dela tro – dela liv)

Dela tro - dela liv	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Dela tro - dela liv	-6	-3	3	6	9
Resultat	-6	-3	3	6	9

Under 2018 har en del återbetalningar av rekvirerade medel skett, och utfallet för satsningen *Dela tro – dela liv* är därför något lägre än budget och föregående år. De totala kostnaderna för satsningen uppgår till 53 mnkr under perioden 2013–2018.

Tabell 16. Kyrkostyrelsens internationella råd

Resultat kyrkostyrelsens internationella råd	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Insamlade medel	158	175	161	-14	3
Erhållna bidrag	209	219	203	-16	-6
Övriga intäkter	1	0	1	1	0
Förändr. ändamålsbest. Medel	22	-15	-45	-30	-67
Summa intäkter	391	379	320	-59	-71
Utveckl.samarbete/bistånd	-280	-242	-209	33	71
Övriga lämnade bidrag	-5	-3	-3	0	2
Externa kostnader	-76	-93	-76	17	0
Personalkostnader	-125	-131	-123	8	2
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-485	-470	-411	59	74
Resultat	-94	-90	-90	0	4

De samlade intäkterna och kostnaderna som redovisas här återfinns inom flera verksamheter, varav Samordna och utveckla internationell mission och diakoni är den största. Vidare återfinns kostnader främst inom verksamheterna Stödja utveckling av församlingslivet, Bidra till samhällsutvecklingen och Värna och utveckla relationer med kyrkans omvärld.

De totala intäkterna är lägre än budget och föregående år. Insamlade medel har ökat sedan föregående år men är lägre än planerat. Intäkter från erhållna bidrag är lägre än föregående år och planering eftersom endast en mindre del av Sida-medel

allokerade för omedelbara livräddande insatser kunnat nyttjas. En större avsättning till ändamålsdestinerade medel gjordes 2018 på grund av ett positivt resultat.

Totala kostnader för verksamheten är lägre än budget och föregående år på grund av lägre lämnade bidrag. Jämfört med budget är även personalkostnader och externa kostnader lägre, främst relaterat till svårigheter att få arbetstillstånd för svensk utsänd personal och den framskjutna lanseringen av Act Svenska kyrkan till 2019. Budget avseende bostadsbyggnadsprojektet på Olivberget i Jerusalem har inte heller nyttjats.

Tabell 17. Kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet

Resultat kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Insamlade medel	8	9	8	-1	0
Erhållna bidrag	4	5	3	-2	-1
Övriga intäkter	4	4	5	1	1
Förändr. ändamålsbest. Medel	3	1	1	0	-2
Summa intäkter	18	19	18	-1	0
Utveckl.samarbete/bistånd	0	0	0	0	0
Övriga lämnade bidrag	-6	-7	-7	0	-1
Externa kostnader	-17	-13	-17	-4	0
Personalkostnader	-71	-70	-66	4	5
Avskrivningar	-1	-1	-1	0	0
Summa kostnader	-95	-92	-91	1	4
Resultat	-77	-73	-73	0	4

De samlade intäkterna och kostnaderna som redovisas här återfinns inom flera verksamheter, varav Stödja utveckling av församlingslivet är den största.

Intäkterna är i nivå med föregående år men något lägre än tidigare planering. Kostnaderna är något lägre än föregående år och budget på grund av svårigheter att sända ut personal till USA och Australien samt avslutad permanent verksamhet i Dubai och Singapore.

Både intäkter och kostnader påverkas av fyra filialer som konsolideras in i trossamfundet.

Kostnader som finansieras genom nationell fastighetsfinansiering redovisas i egen tabell 14. Utredningar av juridisk karaktär i utlandsförsamlingarna redovisas under verksamheten Styrning och ledning i tabell 10.

Tabell 18. Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Internationell mission och diakoni	60	65	105	40	45
Arbete bland svenskar i andra länder	26	27	25	-2	-1
Övriga verksamheter	38	36	37	1	-1
Utgående balans	123	127	167	40	44

Tabellen visar ändamålsbestämda medel per 31 december respektive år. Ändamålsbestämda medel har ökat betydligt då en avsättning gjorts inom internationell mission och diakoni eftersom resultatet överstiger budget 2018.

Tabell 19. Eget kapital och mål för eget kapital

Fritt eget kapital	Utfall 2017	DB 2018	Utfall 2018	Jmf DB	Jmf fg år
Fritt eget kapital	8 240	7 829	8 214	385	-26
Lägsta nivå fritt eget kapital	6 613	6 763	6 677	-86	64
Skillnad mot lägsta nivå	1 627	1 067	1 537	470	-90

Ovanstående tabell visar det egna kapitalet per 31 december respektive år, det av kyrkomötet beslutade lägsta värdet samt skillnaden däremellan.

Kyrkomötet har beslutat att mål för storleken på den nationella nivåns kapital ska vara lägst 6 500 mnkr från utgången av 2016. Målet för storleken på det egna kapitalet ska årligen justeras med hänsyn till konsumentprisindex. Det egna kapitalet uppgår till 8 214 mnkr, varav 2 623 mnkr avser orealiserade vinster inom finansförvaltningen.

Det nationella kapitalet utgör en gemensam resurs för hela trossamfundet och dess avkastning möjliggör såväl resurser till akuta insatser som till strategiska satsningar för ett långsiktigt hållbart kyrkoliv. Kyrkostyrelsen har inom ramen för beredningsarbetet med Svenska kyrkans kapitalsituation fört en dialog med stiftens och funnit en samsyn kring att det krävs mer av gemensamt ansvar för att klara Svenska kyrkans uppgift i framtiden.

Riktat församlingsbidrag

Riktat församlingsbidrag är en form av omställningsbidrag som bidrar med finansiering av verksamhet som syftar till att, genom samverkan, skapa grund för bestående effektiviseringar i verksamheten hos församlingar och pastorat. Totalt har kyrkomötet beslutat om 400 mnkr i riktat församlingsbidrag fördelat på fyra beslut à 100 mnkr. Det första årets bidrag, med beslut fattat år 2011, är inte längre möjligt att disponera. För övriga år beslutade kyrkostyrelsen i slutet av 2016 att stiftens kan begära utbetalning av kvarvarande inestående riktat församlingsbidrag som ett förskott, där stiftens disponerar medlen fram till utgången av 2019. Möjligheten infördes för att förenkla administrationen av riktat församlingsbidrag. Förskottsutbetalningen verkställdes i mars 2017, där ett stift valde att avstå från att begära förskottsutbetalning. För att det ändå ska vara möjligt att gemensamt följa upp användningen av riktat församlingsbidrag har stiftens fortsatt administrera bidraget i det gemensamma projekthanterings-systemet även efter det att förskotten betalades ut.

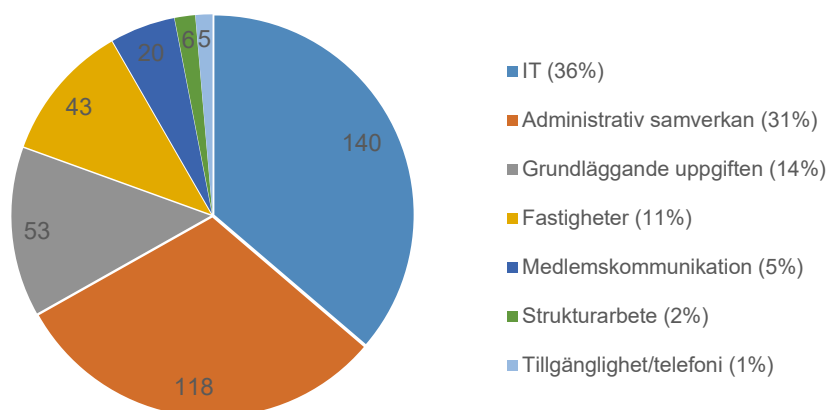
Som framgår i tabellen nedan är större delen av de tilldelade medlen förbrukade vid utgången av 2018.

Tabell 20. Riktat församlingsbidrag 2011–2018

Stift	Tilldelning		Beslut		Förbrukning*		Kvar att använda	Förbrukning 2018
	Mnkr	Andel	Mnkr	Andel	Mnkr	Andel	Mnkr	Mnkr
Uppsala	33	8%	33	100%	19	59%	13	0
Linköping	24	6%	24	100%	23	95%	1	1
Skara	25	6%	24	98%	24	98%	1	0
Strängnäs	25	6%	25	100%	19	77%	6	5
Västerås	26	7%	26	98%	25	95%	1	1
Växjö	28	7%	24	83%	24	83%	5	3
Lund	58	14%	57	99%	45	77%	13	7
Göteborg	54	13%	52	97%	52	96%	2	2
Karlstad	17	4%	17	100%	15	89%	2	0
Härnösand	18	4%	17	96%	18	100%	0	1
Luleå	25	6%	23	92%	23	93%	2	1
Visby	3	1%	3	100%	3	100%	0	0
Stockholm	65	16%	65	100%	64	99%	1	5
Totalt	400	100%	389	97%	353	88%	47	26

Stiften väljer själva vilka projekt som ska tilldelas riktat församlingsbidrag. En förutsättning är dock att de uppfyller de av kyrkomötet beslutade kriterierna. Av figuren nedan framgår fördelningen av riktat församlingsbidrag baserat på förbrukade och planerade projekt per område.

Diagram 4. Fördelning av riktat församlingsbidrag 389 mnkr

Noteras kan att IT och administrativ samverkan utgör 67 procent av beslutade medel. Det kan också noteras att den grundläggande uppgiften uppgår till 14 procent av beslutade medel.

Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll

KsSkr 2019:2

Utdrag ur protokoll fört vid kyrkostyrelsens sammanträde den 14 maj 2019.

Närvarande: Antje Jackelén, ordförande, ledamöterna Wanja Lundby-Wedin, Daniel Tisell, Nils Gårder, Agneta Hyllstam, Berth Löndahl, Elisabeth Rydström, Margareta Winberg samt tjänstgörande ersättarna Cecilia Brinck, Anna Karin Hammar, Torvald Johansson, Julia Kronlid och Sofia Särdaqvist.

Föredragande: Ekonomi- och finanschef Gustaf af Ugglas

Kyrkostyrelsen beslöt i enlighet med arbetsutskottets förslag

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2019:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2018.